

OBČASNÍK

OBEČNÉ NOVINY OBCE MALÉ ZÁLUŽIE

Stretávka rodákov obce Malé Zálužie 2015

Storočnica obecnej školy

Starnutie nemôže byť bremeno

MAS OZ Mikroregión Radošinka

Rokovania obecného zastupiteľstva

Dobrý deň, vážení občania, prihovám sa vám po prvý raz v novom volebnom období. Chcem sa vám v mene svojom a v mene novozvolených poslancov poďakovať za dôveru a vysloviť presvedčenie, že v nasledujúcich štyroch rokoch budeme pracovať tak, aby sme túto dôveru nesklamali. Prostredníctvom obecných novín OBČASNÍK vás budeme pravidelne informovať o rokovaní obecného zastupiteľstva.

Ustanovujúca schôdza OZ sa konala 2. januára 2015. Na tejto schôdzi novozvolení predstavitelia obce zložili sľub, čím sa ujali svojich funkcií. Pre nasledujúce obdobie boli zriadené dve komisie – 1. Komisia kultúrno-športová a 2. Komisia verejného poriadku.

Ďalšia schôdza OZ sa konala 19. 1. 2015. OZ prerokovalo nasledujúce témy:

1. Otázka znova otvorenia predajne potravín a rozličného tovaru. Na rokovaní sa zúčastnil aj záujemca, ktorý už prevádzkuje predajne siete MÔJ OBCHOD v okolitých dedinách. Predložil svoje podmienky, ktoré boli zväčša prijateľné.

2. Riešenie vývozu odpadov – od septembra sa zaviedol nový systém separovania odpadov a Ponitrianske združenie obcí zvýšilo poplatky za vývoz odpadov v jednotlivých obciach. Poslanci sa zaujímali o znenie zmlúv s Ponitrianskym združením a firmou ENVIGEOS. 3. Ďalej sa hovorilo o organizovaní stretávky rodákov. Tá posledná bola pred 15 rokmi a v tomto roku má naša dedina dve výročia – 110 rokov od založenia školy a 625 rokov od prvej písomnej zmienky o obci.

Na schôdzi konanej 16.2.2015 sa OZ zaoberalo nasledovnými otázkami:

1. Predajňa potravín a rozličného tovaru – zastupiteľstvo sa snažilo vyjsť záujemcovi v ústrety a bolo ochotné rokovať o podmienkach a až na jednu, všetky splniť. Hoci rokovania s prvým záujemcom sa napokon skončili neúspešne, podarilo sa uzavrieť dohodu s ďalším. Predajňa bude otvorená v júli tohto roka.

2. Zúčastnila som sa spolu s p. Žitnayom na rokovaní výročnej schôdzy Ponitrianskeho združenia pre separovaný zber. Predstavitelia tejto organizácie a aj firmy ENVIGEOS vysvetlili prítomným dôvody svojho rozhodnutia ohľadom zvýšenia poplatkov za odvoz odpadov. V poplatku, ktorý v súčasnosti obce platia, sú zahrnuté všetky vývozy separovaných komodít, 14-dňový interval vývozu komunálneho zvyškového

odpadu, 2 x za rok pristavenie kontajnera na veľkorozmerný odpad, tiež 2 x za rok elektro + nebezpečný odpad, odvoz skla podľa potreby, 1 x za rok stavebný odpad, ďalej 2 x za rok možno objednať drvičku konárov, prípadne veľkorozmerný kontajner na odvoz konárov a pokosenej trávy.

Doteraz posledná schôdza OZ sa konala 20. 4. 2015 a zaoberala sa aj týmito otázkami:

1. Dňa 12.5. 2015 končí hlavnej kontrolórke p. Viere Marečkovej funkčné obdobie. Rozhodla sa vo výkone funkcie ďalej nepokračovať. Obvyklým spôsobom bola zverejnená výzva na obsadenie pozície hlavného kontrolóra v Malom Záluží. Na výzvu sa prihlásila jedna uchádzačka – Ing. Martina Marečková z Nových Sadov, ktorá spĺňa všetky kvalifikačné predpoklady a bola jedhlasne zvolená do funkcie hlavného kontrolóra obce.

2. Hovorilo sa tiež o využívaní kultúrneho domu na športové účely. Priestory bývalej materskej školy sa dlhodobo využívajú ako klubovňa, schádzajú sa tu pravidelne predovšetkým mladí ľudia za účelom cvičenia. V zimných mesiacoch sa v sále začali stretávať viacerí občania všetkých vekových kategórií a hrávali stolný tenis. OZ sa zaoberalo otázkou spoplatnenia týchto činností, ak budú priestory KD aj naďalej využívané aj na športové účely. Bude tiež potrebné stanoviť podmienky používania a vypracovať prevádzkové poriadky.

3. Čo sa týka činnosti v rámci OZ Mikroregión Radošinka, poslancov zaujímala hlavne otázka pokračovania tejto spolupráce. Začína nové programové obdobie na roky 2014 – 2020. Tento rok je z tohto hľadiska zameraný na prípravu stratégie jednak mikroregiónu a jednak samotných obcí.

4. Vzhľadom na viaceré zmeny legislatívy za posledné roky je potrebné aktualizovať aj interné predpisy obce a Program rozvoja vidieka.

Malé zamyslenie na záver. Od začiatku roka najviac rezonovala otázka poplatkov za odvoz odpadov. Ponitrianske združenie obcí pre separovaný zber vzniklo v roku 2005, vstúpilo do neho takmer 70 obcí Nitrianskeho kraja, pretože ponúkalo pre obce dobré podmienky hlavne v oblasti separovania. Za uplynulých 9 rokov sa pôvodné plány, sľuby, úmysly dosť zmenili a súčasná situácia je taká, že ťarcha poplatkov sa preniesla na občanov. Zistila som, že nespokojnosť a výhrady voči sú-

časnému stavu majú viaceré obce. Každá obec ale rieši situáciu sama..... To je jedna stránka veci.

Je aj iná – my občania jednotlivých obcí. Každý z nás denne vyprodukuje isté množstvo odpadu. Ponuka služieb v oblasti separovania sa zvýšila, zo začiatku sa vyskytli aj nedorozumenia... Napriek tomu – pozrime sa okolo seba, či už v okolí našej obce, alebo aj popri cestách, na okrajoch lesov po celom Slovensku – vzniká jedno veľké smetisko. Minule som zašla do vrby, ktorá je v časti „za humny“ - smutný pohľad... je tam všetko – plasty, sklo, plechovice, topánky, kamenie a čo ja viem čo všetko... Podobný pohľad sa naskytá aj napr. v priestore medzi hlavnou cestou a železničnou traťou smerom na Kapince, tzv. „za Vargovými“ alebo na dolnom konci v jarku od začiatku odvodňovacieho kanála smerom do poľí. Pracovníci obecných služieb tu vyzbier-

rali a odviezli niekoľko vriec odpadu. Je to naozaj jednoduchšie odväzať „bordel“ na tieto miesta, ako to hodiť do kontajnerov, ktoré sú na našich dvoroch?

Žiaľ, stále sa medzi nami nachádzajú ľudia, ktorým slová „ochrana životného prostredia“ nič nehovorí. Skôr si povedia – „platíme, tak čo, nech to obecný úrad uprače“. Áno, máte pravdu, orgány obce a obecný úrad nesú zodpovednosť aj za poriadok v obci, ale ak má byť naša obec naozaj pekná a čistá, iba obecný úrad sám nestačí, potrebuje na to aj vašu pomoc a spoluprácu. Minimálne v tom, že odpady budete separovať a využívať služby, ktoré ponitrianske združenie ponúka. Len spoločným úsilím vytvoríme prostredie, kde sa budú všetci cítiť dobre.

Ďakujem za pochopenie.

Viera Predanocová

Príliš veľa myslíme a príliš málo cítime. Viac než stroje potrebujeme ľudskosť. Viac než múdrosť potrebujeme láskavosť a miernosť. Bez toho zvlčíme a stratíme všetko.

Charlie Chaplin

Obsah

Rokovania obecného zastupiteľstva	2
Stretávka rodákov obce Malé Zálužie 2015	4
Neopýtate sa, menej viete a nič sa nedozviete!	4-5
Pokračujeme v spomienkach na našu školu	6-7
Činnosť Dobrovoľného hasičského zboru za prvý polrok 2015	8
Činnosť Základnej organizácie Jednoty dôchodcov v Malom Záluží	9-10
Informácie o činnosti OZ LABUŤ	11
MAS OZ Mikroregión RADOŠINKA	12-13
Vedieť tak veršovať	14
Starnutie nemôže byť bremeno	14-15
Seniorátny konvent Dunajsko-nitrianskeho seniorátu	16
Holandsko mojimi očami	17-18
Knižnica	19
Spoločenská kronika	19
Kontajnery na cintorínoch	19
Obecný úrad oznamuje	20

Stretávka rodákov obce Malé Zálužie 2015

Vážení občania, milí rodáci

čas rýchlo beží, rozpíchlí sme sa do rôznych kútov sveta, máme svoje životy, prácu, rodinu, povinnosti... a na návštevu rodnej dediny, alebo rodiska rodičov zostáva čoraz menej času. Posledná stretávka bola pred 15 rokmi, preto je na čase znovu sa stretnúť, porozprávať a zaspomínať.

Prosíme všetkých, ktorí majú 40 rokov a viac a chcú sa prihlásiť na stretávku rodákov, ktorá bude 26. septembra, aby oznámili svoje poštové adresy na e-mailovú adresu oumalezaluzie@gmail.com, telefonicky na číslo 037/7894061 alebo osobne na obecnom úrade. Prihlasovať sa možno pribežne do konca júla. Zároveň prosíme o oznámenie Vašej poštovej adresy.

Bližšie informácie vám budú zaslané neskôr.

Ďakujeme vám. Tešíme sa na stretnutie.

prípravný výbor

Neopýtate sa, menej viete a nič sa nedozviete!

Tvár našej obce sa mení a menia sa aj jej obyvatelia. Mnohí „Ujlačania“ odišli a žijú inde. Zostávajú prázdne domy.... Väčšina z nich však neostane dlho prázdna, prichádzajú do dediny zase „chalupári“ – ľudia z miest, ktorí chcú svoj voľný čas tráviť na vidieku.

V posledných rokoch nových obyvateľov pribúda viac. Medzi prvých, ktorí si v obci kúpili chalupu, patrí rodina Viestová. Dom kúpili už v 80. rokoch 20. storočia.

V nasledovnom rozhovore sa vám predstaví pán Dušan Viest, ako sám hovorí: „Aj „vás“ Občasník je zvedavý, kto je najstarším revitalizátorom starších domov vo vašej dedine.“

1. Môžete nám na úvod povedať, odkiaľ pochádzate?

Naša rodina pochádza z Gemera. Pán Slezák (rodák z Malého Zálužia) sa ako zamestnanec Meteorologického ústavu v rámci kontroly meracích meteorologických staníc na Slovensku, stretával s mojimi rodičmi v Kameňanoch, kde môj otec, evanjelický farár, tieto merania dlhé roky vykonával. Našu rodinu poznala aj pani Kasanická, sestra pána Zedníka. S našou mamou, dlhoročnou dedinskou učiteľkou pôvodom z Brna, sa priatelila v Revúcej. Mama sa pochválila, že synova rodina má chalupu v jej rodnej dedine. Pani Kasanická neváhala pochváliť kúpu, miesto a významne zhodnotila najmä pôdu – „je to taká

zem, že keď do nej semeno padne, všetko vzíde, nie ako tu, na severe Gemera“. A tak aj my sme sem „padli“ a rastieme tu cez tridsať rokov. Využívame dary tejto zeme a na odplatu zvelaďujeme okolie a bývanie.

2. Ako ste sa dostali do Malého Zálužia? Čo Vás priviedlo k tomu, že ste si práve u nás v obci kúpili chalupu?

Kedže som železničiar, rozhodoval spôsob dopravy, bola dôležitá poloha, nehučná časť dediny, bonita pôdy a stav budovy. Imponovala nám najmä stavba domu s udržiavanými obnaženými hradami zvnútra budovy, ktoré sú doteraz pýchou domu a jej majiteľov. Poradcom

nám bol pán Slávik - najstarší, z Nových Sadov.

3. Chceli ste byť už od detstva železničiarom?

Od útleho detstva som obdivoval železniciu – rušne.

Po úspešných maturitách na gymnáziu v Tornali a nadvstavbe v Trnave, som absolvoval Fakultu prevádzky a údržby koľajových vozidiel Vysoké školy dopravnej v Žiline. Zamestnal som sa na vytúženom pracovisku v Rušňovom depe v Bratislave, kde som bez prestávky pracoval na rôznych postoch 33 rokov.

4. Akým dojmom na Vás zapôsobila naša obec?

Hovorí sa, že takých máš susedov, akých si zaslužiš. Zaslúžili sme si susedov milých, úctivých, nápomocných, bez náznaku že „prišielci“ im zavádzajú. Naši susedia sú na „jednotku“! Nie ináč sa dá hovoriť aj o obyvateľoch dediny. Za také dlhé obdobie sme spoznali viacerých mimoriadnych ľudí. Bohužiaľ, niektorí už nie sú medzi nami. Neskutočne priateľská, milá a ochotná suseda „teta Strihová“, jej syn Miro, pán Vnuk a mnohí ďalší.

5. Ako vnímate našu obec dnes?

Vedúci obecného úradu vykonali veľký kus práce pre modernizáciu dediny a jej spoločenské vybavenie. Dedina sa plynofikovala, zaviedol sa vodovod, modernizovali sa športové objekty, vynovil sa posmrtný odpočinkový areál. Za pýchu dediny považujem kultúrny dom - sídlo obecného úradu s príslušenstvom pre konanie bohatého kultúrneho a spoločenského užívania si. Sám som sa zúčastnil stretnutia dôchodcov, ktoré bolo spojené s výstavou pestovateľov.

Bez pozornosti okoloidúcich by nemalo zostať pohostinské zariadenie „Flamenco“, ktoré vzniklo revitalizáciou budovy, v ktorej sa predtým nachádzala predajňa a krčma. Domáci nadšenci z nej dokázali vyčariť útulné prostredie. Spomínam si na letné mesiace, počas ktorých sa tu konali vystúpenia známych ponitrianskych zoskupení

modernej hudby. Nezabudnuteľnou nocou bolo sledovanie finálového zápasu hokejistov Slovenska na obrazovke televízie v letnej časti pohostinstva.

Bolo by dobré sa zamyslieť, či pre pohodlie starších ľudí pri ich pešom presune po dedine, by nebolo vhodné na inštalovať lavičky na odpočívanie popri ceste. Dalo by sa povedať ešte veľa o ďalšom a ďalších.

6. Čomu sa venujete teraz, keď ste na dôchodku? Aké máte záľuby?

Dôchodkový vek môžem deliť najmä na čas starostlivosti o vnúčatá, ich kultúrny a športový vývoj, rozvoj vlastnej kulinárskej šikovnosti a starostlivosť o „chalupu“. Je fakt, že veľa času trávime za bránami pozemku, a tak ostáva kontakt len s najbližším okolím. Zvelaďujeme a udržujeme dom a záhradu, medzi rodinami Strihových a Majdanových, oproti rodine Bilových od jesene roku 1982. Ak uvidíte ťažšie sa pohybujúceho staršieho pána na ceste z dolnej dediny do „krčmy“, alebo na autobus, je to „Bratislavčan“ Dušan Viest.

A na záver želim „Občasníku“ veľa ďalších úspešných a zaujímavých vydaní a spokojných čitateľov. Spoluobčanom veľa zdravia, pokoja, pohody, humoru a dobré spolupráce s „prišielcami“, medzi ktorými je veľa zaujímavých ľudí.

Pýtala sa: Zuzana Plesníková

Odpovedal: Dušan Viest

Ďakujeme za rozhovor!

Storočnica obecnej školy

Pokračujeme v spomienkach na našu školu

V školskom roku 1949/50 navštevovalo školu 51 žiakov. Žiaci odoberali 37 výtlačkov časopisu Zornička a Ohník. Časopisy deti radi čítali a boli aj výbornou pomôckou pri vyučovaní.

Zaujímavosťou bola tzv. „Košíková akcia“. Cieľom bolo darovať zemiaky na sadenie, pretože ich bol veľký nedostatok. V tomto školskom roku bolo prvýkrát školské sporenie spojené so súťažou.

V snahe utužovať bratské spolunažívanie s českými občanmi bolo zorganizované dopisovanie škôl Nitrianskeho kraja so školami Jihlavského kraja (naša škola mala školu v Čizove).

Stav školskej budovy a vedľajších budov bol v nevhovujúcom stave.

S novým školským rokom 1950/51 zavial nový vietor. Zavedené bolo jednotné oslovenie učiteľov žiakmi „súdrhu učiteľ...“, začal sa tiež používať jednotný pozdrav „Práci čest!“.

Na začiatku a na konci vyučovania sa prestalo modliť. Modlitbu vystriedala Pieseň práce.

Zážitkom pre žiakov bol výlet do Bratislavy (Du-

naj, cez most do Petržalky, hrad, Slavín a prevezenie sa električkou cez mesto).

Keďže vedľajšie budovy boli v zlom stave, na naliehanie riaditeľa školy povolil Krajský národný výbor (KNV) v Nitre opravu vedľajších budov.

V školskom roku 1951/52 sa vyučovalo podľa sovietskeho vzoru (1. a 2. ročník sa učil od 8:00 hod., ostatní prichádzali o 10.00 hod.).

Práca v škole išla lepšie, bola pokojnejšia a radostnejšia. Výsledky sa zlepšili.

Rok 1952/53 sa niesol v znamení založenia Pionierskej organizácie. Vedúcimi boli žiačky Pedagogického gymnázia Zuzka Švancarová a Katka Kištáková (žiaľ, už ani jedna z nich si neprečíta tieto riadky).

Týmto školským rokom sa skrátila školská dochádzka o 1 rok. Školský rok 1954/55 sa skončil o 2 týždne skôr. Toto včasnejšie ukončenie bolo pre celoštátnu spartakiádu v Prahe.

Generálna oprava školskej budovy cez prázdniny v roku 1955 nebola dokončená, a preto sa do 15. septembra 1955 vyučovalo na školskom dvore. V budo-

ve bol zavedený vodovod.

Riaditeľ školy Viliam Navrátil bol preložený na OŠ v Nových Sadoch.

Za riaditeľku bola ustanovená Anna Navrátilová. Opäť funguje Pionierska organizácia, vedúcou je Mária Valková, kandidátka učiteľstva v Nitre.

Doterajšia riaditeľka školy Anna Navrátilová bola v školskom roku 1957/58 na vlastnú žiadosť uvoľnená a na jej miesto bola ustanovená za riaditeľku školy Jozefína Moravčíková (pochádzala z Radošiny).

Zaujímavosťou je 2-dňový výlet žiakov. Navštívili Vysoké Tatry, Dobšínú, Domicu a Krásnu Hôrku.

V roku 1959 sa v chotári premnožila mandelinka zemiaková, ktorá ničila porasty. Na toto si živo spomínam, ako sme brigádovali a do fliaš zbierali škodcov. Plné fľaše sme nosili k sudu s vodou (tu bol pracovník JRD), kde ich topili.

V školskom roku 1959/60 brigády pokračovali, ale tentoraz na výstavbe nového kultúrneho domu. Najviac sa usilovali členovia ČSM a družstevníci.

Školský rok sa skončil skôr, pretože v Prahe sa uskutočnili veľkolepé telovýchovné cvičenia, ktoré mali 2 časti: Dni mládeže a Dni dospelých.

Od roku 1961 – 21. apríla nám pani učiteľka Moravčíková pustila rádio, ktoré sme mali v škole a za šumu, ruchu a „škrkotu“ sa z rádia ozval ľudský hlas, ktorý sa nám prihovráľal nezrozumiteľnou rečou. Bol to prvý kozmonaut, ktorý obletel Zem – Jurij Gagarin. Akoby to bolo dnes.

V školskom roku 1963/64 bola doterajšia riaditeľka na vlastnú žiadosť preložená na ZDŠ vo Vrbovom. Na jej miesto nastupuje tunajší rodák Jozef Slezák (prišiel k nám z Brezovej pod Bradlom – Hurbanova Dolina).

Začali sa pravidelne robiť zdravotné prehliadky žiakov obvodným lekárom.

V školskom roku 1964/65 sa začali pravidelné prehliadky chrupu žiakov (dnešné preventívne prehliadky chrupu).

Rodičia sa zaviazali, že vybudujú pred školskou budovou betónové chodníky a upravia vchody do školského objektu.

Nová dreváreň bola vybudovaná v školskom roku 1966/67.

Do školského roku 1967/68 chodili deti do školy každú sobotu. V tomto roku sa začalo vyučovanie v rám-

ci jedenástdňového vyučovacieho cyklu (z doterajších vyučovacích sobôt bola každá druhá sobota voľná).

V októbri 1967 bola dokončená oprava školskej studne.

Novinkou bola fluorizácia chrupu detí a očkovanie proti TBC v školskom roku 1968/69.

Pri príležitosti 50. výročia vzniku ČSR boli na dvore MŠ zasadené 3 „Lipy slobody“.

K 1.9.1970 bola urobená zmena vyučujúcich. Doterajší riaditeľ Jozef Slezák bol na vlastnú žiadosť preložený do okresu Senica a na jeho miesto bola ustanovená za riaditeľku školy Alžbeta Proksová, ktorá učila na ZDŠ v Nových Sadoch.

Počas prázdninových mesiacov r. 1972 sa uskutočnila generálna oprava školy – výmena strechy, výmena rín, vchodových dverí, maľovka triedy, nátery okien a dverí v učebni, ale aj v školskom byte. Finančné prostriedky na opravu poskytol Odbor školstva v Nitre, ale veľa sa urobilo brigádnicke. Pri týchto prácach sa vyskytlo veľa ťažkostí a nepríjemností.

Keďže sa muselo staré zastrešenie odstrániť, bolo treba odpojiť budovu z elektrickej siete. Tento úkon urobil náš občan Štefan Malák, bývalý obvodný montér (vtedy už dôchodca). V deň brigády 21. júla 1973 v ranných hodinách kráčal po rebriku i s povrazom na stĺp, že si ho zaistí priviazaním, no rebrik sa zlomil a on padol tak nešťastne, že sa polámal. Po 2 a pol týždňovom ležaní následkom pádu zomrel na pľúcnu embóliu. Táto smutná udalosť sa všetkých občanov veľmi dotkla, že sa to stalo práve pri verejnej akcii a práve človeku, ktorý bol v obci obľúbený pre jeho zdravý humor a optimizmus.

Na poslednej júnovej schôdzi r. 1978 rodičia riešili pripis z Odboru školstva v Nitre, ktorý na základe uznesenia Ministerstva v Nitre, ktorý na základe uznesenia Ministerstva školstva v Bratislave žiadal súhlas na integráciu málotriednych škôl, do ktorej spadala aj naša škola. Keďže počet detí v škole stále klesal a ani výhľad do budúcnosti nebol lepší, rodičia súhlasili, aby bola škola k 1. septembru 1978 zrušená a deti chodili do ZDŠ v Nových Sadoch.

Odbor školstva ONV v Nitre vyhodnotil v škole výchovnovzdelávacie výsledky a aktivity vyučujúcej p. Alžbety Proksovej pri výchove mladej generácie a bolo jej ku Dňu učiteľov 29. marca 1978 udelené Čestné

uznanie Rady ONV v Nitre.

Posledný školský rok sa v našej škole skončil 30. júna 1978 odovzdaním vysvedčenia a rozlúčkou so školou, pretože 1. septembra 1978 sa už stretnú v škole v Nových Sadoch.

A všetkým nám, ktorí budeme čítať tieto riadky zostanú len spomienky na „našu školu“ s drevenými

lavicami, so stupienkom a učiteľským stolom, masívnymi kachľami v rohu triedy... No a k spomienkam sa všetci radi vraciame.

Tak nech sa nám všetkým dobre spomína.

Elena Zedníková

Činnosť Dobrovoľného hasičského zboru za prvý polrok 2015

Dňa 26. 02. 2015 sa uskutočnila I. výročná členská schôdza Dobrovoľného hasičského zboru Malé Zálužie. Prvá, lebo tento zbor bol opätovne, (asi po 20 rokoch) založený len pred rokom t.j. 17. 03. 2014. Konanie VČS prišli pozdraviť: riaditeľka OV DPO Nitra Ing. Jana Žňanová, okresný veliteľ Peter Evetke, za DHZ Nitra Pribina Ivan Matúška, za ZO Jednoty dôchodcov Malé Zálužie Elena Líšková, poslanec obecného zastupiteľstva Ján Tupý a starostka obce Viera Predanociová. Účast' členov DHZ na schôdzi bola 100%, aj keď ich počet je len 9 členov, aj tak je to známka kvality práce organizácie za celý uplynulý rok.

Správu o činnosti predniesol jej predseda Peter Novotný, ktorí vyzdvihol kolektívneho ducha organizácie pri plnení úloh v DPO. Išlo najmä o opravu hasičskej zbrojnice, výcvik mužstva s hasičskou technikou – výcvik na vode, stavenie 1. mája. Ocenil prácu veliteľa DHZ Patrika Krajčoviča, ktorý opravil hasičskú striekačku PPS 12 a v súčasnosti opravuje druhú striekačku PS 8 a podieľal sa na zabezpečovaní ostatnej hasičskej techniky. Vďaka dotácií od štátu si DHZ vlni zakúpila základné oblečenie pre členov DHZ, ďalej elektrocentrálu, hadice a ponorné čerpadlo. Za 10 rokov aktívnej činnosti v DPO SR bol ocenený medailou: „Za Vernosť“ veliteľ DHZ Patrik Krajčovič a taktiež tento menovaný bol povýšený do hodnosti „mladší zbornajster“.

V diskusii všetci hostia ocenili prácu DHZ a najmä tú skutočnosť, že ich práca bola na prospech obce. DHZ si vedie aj kroniku, na práci ktorej sa podieľajú aj ne-

členovia DHZ, čo nie je každodenný jav v našej spoločnosti.

Vzhľadom na to, že finančná situácia DHZ je na nulovej hodnote, do nasledujúceho obdobia si dala DHZ za úlohu zlepšiť finančnú situáciu organizácie. Medzi ďalšie úlohy patrí najmä: predplatiť časopis „Požiarnik“, príprava a účasť hasičského družstva na súťaže, viesť evidenciu o povyšovaní členov DHZ, podieľať sa na organizovaní kultúrno-spoločenských akcií v obci (stavenie 1. mája, majáles, MDD a pod.), vytvoriť krúžok mladých hasičov v obci, v prípade výskytu mimoriadnych udalostí (povodeň, požiare a pod.) podľa svojim možnosti poskytnúť pomoc obci, ako aj okolitým obciam a naďalej organizovať pomoc Obecnému úradu Malé Zálužie. Na záver výročná členská schôdza prijala Plán práce na rok 2015, ako aj uznesenie z výročne členskej schôdze a predseda DHZ Peter Novotný prvú výročnú členskú schôdzu DHZ Malé Zálužie ukončil.

Dňa 16. mája 2015 usporiadal Dobrovoľný hasičský zbor Malé Zálužie svoj prvý majáles na počesť sviatku hasičov – svätého Floriána.

Prípravný výbor pracoval v zložení: Peter Novotný – predseda DHZ, Patrik Krajčovič – veliteľ DHZ, Emília Strihová – pokladník DHZ a Ivan Matúška – preventívár PO obce. Sálu a ostatné priestory kultúrneho domu Malé Zálužie poskytol obecný úrad. Do tanca hral DJ. Že to bude dobré podujatie, bolo zrejme hneď na začiatku, keď účastníkov vítal prípitok domácej slivovičky a ženy na počesť ich sviatku ku dňu matiek, čokoláda.

V polovici zábavy sa prítomní občerstvili chutnou a výdatnou večerou a pokračovali v zábave. Dobrou tradíciou takýchto zábav býva tombola. Organizačnému štabu DHZ sa podarilo pripraviť spolu 37 cien do tomboly. Sponzor hlavnej ceny DHZ Malé Zálužie, ktorou bol relaxačný víkendový pobyt pre dve osoby v Chateau Oponice, vyhrala pani Elena Matúšková. Ako naše ocenenie je to, že poslední účastníci odchádzali domov až za ranného svetla. DHZ Malé Zálužie touto cestou ďakujeme všetkým sponzorom za poskytnuté ceny do tomboly. Zisk z tomboly ide do pokladne DHZ a bude slúžiť

na bežnú činnosť dobrovoľných hasičov v Malom Záluží. Na záver majálesu sa prítomní zhodli v tom, že tento prvý ročník bol dobrým základom pre vznik tradície osláv sv. Floriána – patróna hasičov v Malom Záluží a už sa všetci tešia na druhý ročník.

PS: Organizovanie takejto akcie je časovo náročné ako pred akciou tak aj po nej a pri týchto starostiach ďakujeme organizačnému výboru aj členom DHZ /Alchus, Gríč, Šoóš, Macháček/ ktorí sa podieľali na výzdobe a upratovaní sály.

Ing. Ivan Matúška – preventívár obce

Činnosť Základnej organizácie Jednoty dôchodcov v Malom Záluží

Milí spoluobčania,

prihovárať sa Vám, aby som zhodnotila činnosť ZO-JDS v Malom Záluží za I. polrok 2015.

Trojkráľové posedenie v Novom roku 2015 sa nekonalo z dôvodu mojej práceneschopnosti.

15. januára sa boli naši niektorí členovia JD kúpať na kúpalisku v Horných Salibách. 1.februára sme navštívili

li divadlo Andreja Bagara v Nitre pri príležitosti 25. výročia prvého vystúpenia speváckej skupiny Close Harmony Friends, pod vedením Mária Fančoviča. Bolo to vynikajúce dvojhodinové vystúpenie krásnych piesní bez hudobných nástrojov, ale iba napodobňujúce nástroje – ústami.

6. februára naši členovia JD navštívili SND v Bratisla-

ve – hru „Nevesta hôl“. 25. februára sme sa boli kúpať na termálnom kúpalisku vo Veľkom Mederi a vo večerných hodinách pokračovala cesta do Bratislavy do SND na „Polnočnú omšu“.

15. marca sme mali v kultúrnom dome v Malom Záluží „Výročnú členskú schôdzu ZO – JDS, na ktorú boli pozvaní všetci naši členovia a hostia. Ako delegátka k nám bola pridelená z Okresnej Jednoty dôchodcov pani Sidónia Tökölyová - predsedníčka z JD v Jarku, ktorá sledovala priebeh našej schôdze. Pozostávala z pracovnej činnosti a to – prečítaním správy o činnosti JD za rok 2014, oboznámením s plánom práce na rok 2015 a pripraveným rozpočtom finančných prostriedkov na rok 2015. Druhá časť schôdze pozostávala z kultúrneho programu. Prišiel nám zaspievať spevácky súbor „Irekkí seniori“ z Jarku, vyobliekaní vo vyšiváných krásnych krojoch a s doprovodom harmoniky pána Tökölyho. Spievali zaujímavé piesne z ich okolia.

27. marca sme znovu boli na kúpalisku vo Veľkom Mederi, kde sa všetkým páči, je tu možnosť zakúpiť občerstvenie aj obed. Voda je liečivá.

17. apríla niektorí naši členovia boli na celodennom zájazde vo Viedni na prehliadke mesta a na trhoch. Vo večerných hodinách sa konala beseda v kultúrnom dome v Malom Záluží so športovým redaktorom pánom Bučekom a športovým historikom pánom Machajdíkom „Vývoj športu a jeho miesto v spoločnosti.“ Na besede boli prítomní mladší občania a viacej našich starších členov z Jednoty dôchodcov. Bolo veľmi zaujímavé počúvať našich hostí a tiež sme sa veľa nového dozvedeli. Premietal sa i film z olympijských hier. Besedu zorganizovali OZ LABUŤ a Jednota dôchodcov v Malom Záluží.

Ďalšia naša akcia bola v predvečer 1. mája, kde sme sa zúčastnili a pomohli sme pri stavaní stromu a pri opekačke.

Tolko z činnosti Jednoty dôchodcov.

Elena Lišková

Informácie o činnosti OZ LABUŤ

Občianske združenie LABUŤ pôsobí už tri roky a svoja činnosť zameriava na dokumentáciu života obce v minulosti prostredníctvom zbierania a spracovania historického materiálu – fotografií, spomienok starších občanov vo forme rozhovorov alebo informácií z obecných kroník. Výstupy zo spracovaných materiálov sa uverejňujú v bulletine združenia a v obecných novinách.

V rámci svojej činnosti spolupracujeme aj s inými spoločenskými organizáciami a obecným úradom na rôznych podujatiach. Od roku 2014 sme sa tiež stali súčasťou mapy všetkých neziskových organizácií Nitrianskeho kraja.

Vo februári sa konala členská schôdza združenia, kde bol schválený plán činnosti a rozpočet na rok 2015. Zvolili sme aj nového člena revíznej komisie – Michalu Dubskú a spolu je nás ku dnešnému dňu 23 členov. Dňa 17.04. 2015 sa konala v sále kultúrneho domu v Malom Záluží v poradí tretia športová beseda, ktorú organizovalo Občianske združenie „LABUŤ“ v spolupráci so ZO Jednoty dôchodcov Malé Zálužie a s podporou Obecného úradu Malé Zálužie.

Šport je téma pre verejnosť veľmi zaujímavá a široká. Predtým sa naše besedy o športe zameriavali skôr na konkrétne témy ako olympijské hry v Londýne a v Pekingu alebo sa s nami podelil o svoje skúsenosti hokejový tréner pán Ján Filc. Tento raz sme ponúkli iný

pohľad na šport, o čom svedčí aj názov besedy – „Vývoj športu a jeho miesto v spoločnosti“. Hostami boli športový historik Igor Machajdík a športový redaktor a komentátor Peter Buček.

Po tom, čo sa pán Machajdík a pán Buček ujali slova, dozvedeli sme sa veľa zaujímavých informácií o periodizácii dejín športu od praveku po súčasnosť a o vývoji jednotlivých druhov športu. Atmosféra besedy bola príjemná, plná pozitívnej energie, o čo sa postarali hostia svojimi vtipnými zážitkami a uvoľneným rozprávaním. Prítomným besedu spestrilo premietanie krátko- a dlhodobých tendencií športu. Každá správa na odpoveď bola odmenená peknou pozornosťou v podobe knihy alebo iných suvenírov. Všetci sme z besedy odchádzali s dobrou náladou a obohatení o nové informácie.

Aj v tomto roku bude združenie pokračovať vo svojich aktivitách. Okrem spracovania histórie obce bude aj naďalej spolupracovať s rôznymi spoločenskými organizáciami, obecným úradom a podieľať sa na príprave ich podujatí.

Mahuliena Sochorová, Zuzana Zábrazná

MAS OZ Mikroregión RADOŠINKA výsledky doterajšej činnosti a plány do budúcnosti

Mikroregión Radošinka vznikol v roku 2005, kedy sa jedenásť obcí (Alešince, Čab, Čakajovce, Hruboňovo, Jelšovce, Kapince, Lukáčovce, Malé Zálužie, Nové Sady, Šurianky a Zbehy) dohodli na vzájomnej užšej spolupráci. Neskôr, v roku 2007 spoločenstvo obcí založilo občianske združenie OZ Mikroregión RADOŠINKA, aby sa mohlo uchádzať o možnosť čerpať prostriedky pre vidiecke prostredie z európskych fondov. Prvým krokom bola príprava stratégie rozvoja územia, ktorá po vypracovaní bola poslaná na posúdenie Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Po úspešnom schválení pridelené ministerstvo združeniu štátu

dy úspešne zrealizovaných 64 projektov. V našej obci ide o nasledovné projekty: dve etapy rekonštrukcie kultúrneho domu a obecného úradu (spolu 126 954, 29 €), parkovisko pri dolnom cintoríne (43 785, 23€) a parkovisko pri kultúrnom dome (10 307, 50 €). Počas tohto obdobia naša obec získala 181 056, 93 €. Vybudovali sme tiež detské ihrisko, ktoré bolo spolufinancované Nitrianskym samosprávnym krajom.

Od 01. 04. 2015 sa mikroregión rozšíril o ďalších 19 obcí z topolčianskeho okresu: Ardanovce, Blesovce, Biskupová, Bojná, Horná Nová Ves, Horné Štitáre, Krtovice, Lužany, Malé Ripňany, Nitrianska Blatnica, Orešany, Radošina, Svrbice, Šalgovce, Urmince, Veľké Dvorany, Veľké Ripňany, Vozokany.

V súčasnosti boli opäť Európskou úniou schválené prostriedky na rozvoj územia počas rokov 2014 – 2020. Začína sa nové programovacie obdobie a znova treba pripraviť stratégiu rozvoja obcí a regiónu. Spolupráca s občanmi je nevyhnutná, preto sa dňa 07. 05. 2015 v kultúrnom dome konalo prvé stretnutie občanov, na ktorom manažérka

Ing. Renáta Lelovská s prítomnými diskutovala o ich názoroch a nápadoch, ktoré by mohli byť v stratégii zahrnuté a neskôr zrealizované. Z diskusie vyplynuli témy ako: vytvorenie propagačných materiálov územia, rekonštrukcia obecných budov, cyklotrasy, oprava chodníkov, mostov, podpora podnikateľov a činnosti spoločenských organizácií v obci a iné. Diskusie s občanmi budú pokračovať aj ďalej. Cieľom stretnutí je vytvoriť takú stratégiu rozvoja, ktorá by obciam najviac vyhovovala. Z tohto hľadiska je veľmi dôležité, aby sa občania takýchto stretnutí zúčastňovali a vyjadrovali svoje postoje. Pripravovať rozvoj obce bez spolupráce občanov je nemožné.

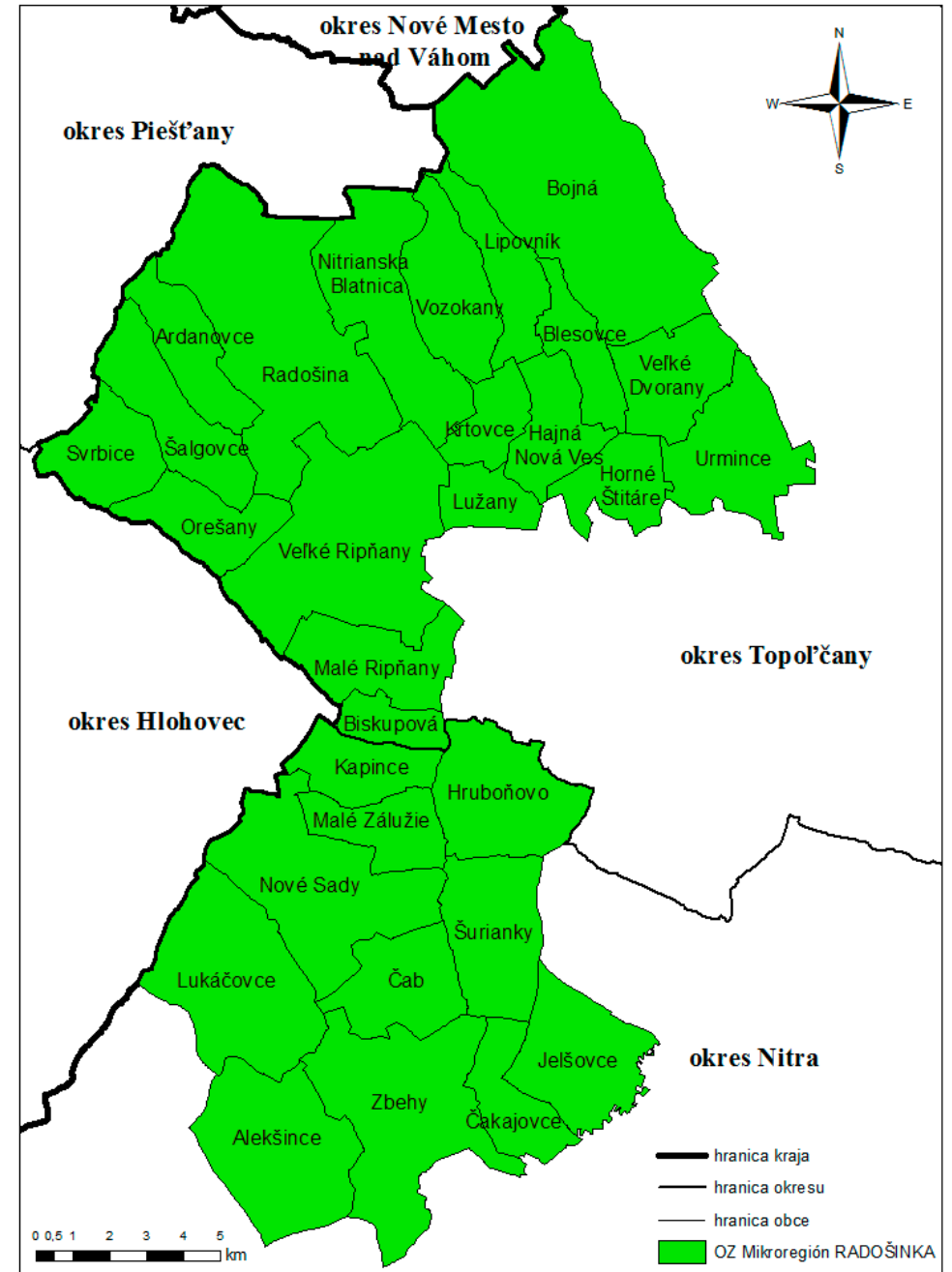
Mahuliena Sochorová

miestnej akčnej skupiny (MAS) a mikroregiónu prideliť finančné prostriedky na svoj rozvoj. Takto sa pre naše územie otvoril priestor na finančnú podporu z Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka pomocou Programu rozvoja vidieka na roky 2007 – 2014, konkrétne Os. 4 LEADER. Na celom území Slovenska bolo úspešných iba 29 miestnych akčných skupín.

Prvá etapa poskytovania finančných prostriedkov skončila v roku 2014 a výsledky finančnej podpory cítit po celom našom okolí, najmä v podobe opráv kultúrnych domov a obecných budov, budovania detských ihrísk, chodníkov alebo úprav verejného priestranstva. Jedným z posledných projektov bolo postavenie rozhľadne na rozmedzí obcí Čab a Šurianky. Za roky 2007 – 2014 bolo cez MAS Mikroregión RADOŠINKA dohroma-

Miestna akčná skupina OZ Mikroregión RADOŠINKA

Vedieť tak veršovať...

...vedieť tak veršovať, vybehnem hore na Karačku. Len tak. So štvornohým Ralfym. Jeho periskop zo stále vyššej a vyššej oziminy mi máva na pozdrav a má ma tak trochu „na háku“. Je v siedmom nebi, asi tak ako aj ja. Všetko okolo až nebezpečne rozvoníava a bzučí. V živom vetrolame medzi poliami sýti oči zlatý dážď. Plným pľúcami vháňam do seba panorámu širokouhlého filmu, v ktorom hrá hlavnú rolu mohutný Marhát vľavo. Kdesi pod ním len tuším legendárnu rotundu sv. Juraja, zahrúženú v korunách stromov, kam už takmer pol-

storočie miera procesie pocestných. Oproti, na druhom konci, máva Karačke mohutný chrbát Zobora. Privrieš oči a čo nevidíš – no predsa Svoradovu jaskyňu s famóznym krížom na lysine nad ňou, voľne prechádzajú do Zoborskej lesostepi a o kúsok vľavo, keď zodvihneš bradu, tak aj Žibricu. Zvukomalebné slovo, ktorému sa len máloktoré vyrovná. Zaostríš, alebo lepšie, sklopíš viečka a pred tebou krivky pripomínajúce ženský prsník. Ešte zabrdneš len tak, mimochodom, na Tribeč a pozdravíš Oponický hrad.... Farebná panoráma bez príplatku pokračuje. Opieraš sa o drážovský kostolík sv. Michala. Je len nepatrnou smietkou oproti majestátnemu Zoboru. A je taký maličký, že si ho môžeš pripnúť aj na retiazku. No len čo sa k tejto smietke priblížiš, zrazu si veľmi krotký. Priam nedýchaš. Priestor vdychuješ aj v ďalších sekundách. Nitriansky hrad. Krajší a vyretušovanejší ako na pohľadnici. Pán biskup nie je doma, ukraduje asi tréningové kilometre na dvoch kolesách smerom na Radošinu. Ponad dve veže Piaristov sa vznášaš nad Kalváriou...

Toto všetko ti pulzuje v žilách, ak stojíš na Karačke. A stačí sa len pozerat' s otvorenými očami.

Vedieť tak veršovať... **Peter Buček**

Starnutie nemôže byť bremeno

V piatok 17. apríla 2015 bolo v Bratislave stretnutie odborníkov, ktorí sa venujú tematike seniorov, aby vyhodnotili Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012 a načrtli úlohy, ktorým by mala exekutíva Európskej únie venovať pozornosť do budúcnosti.

Diskusiu, ktorej sa zúčastnilo vyše 40 zástupcov zo štátnej sféry, seniorských združení, charitatívnych a neziskových organizácií, viedol poslanec Európskeho parlamentu Eduard Kukan, v úvodnom paneli vystúpil aj Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Diskusia sa mala stať inšpiráciou pre pána Kukana na vypracovanie slovenskej časti Správy Európskeho parlamentu o starnutí, ktorá v závažnej miere ovplyvní legislatívu a následné opatrenia

členských štátov.

Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012 mal za cieľ zvýšiť všeobecné povedomie o význame aktívneho starnutia a jeho rôznych prejavoch; podporiť činnosti, ktoré pomôžu bojovať proti diskriminácii na základe veku, odstrániť stereotypy spojené s vekom a odbúrať bariéry. Podľa mnohých štátov Európy sa tieto úlohy začali plniť, ale najmä na Slovensku máme čo doháňať. Podľa prieskumu verejnej mienky EURACTIV (zo začiatku roka 2012) vnímame seniorov negatívnejšie ako zvyšok Európy. Štatistiky začíname človeka považovať za starého v 58 rokoch. Navyše, viac ako priemer Európy, vnímame negatívne ľudí už nad 55 rokov. Podľa 48 % Slovákov boli ľudia vo veku 55+ vnímaní „skôr negatívne“.

Našťastie, tak, ako sa zhodli účastníci diskusie, rok 2012 prelomil túto nevráživosť voči starším spoluobčanom. Prispelo k tomu množstvo podujatí v celej Európe (cca 1000 oficiálnych, propagovaných aj v rámci EÚ). Azda najväčším problémom zostáva, nielen na Slovensku, zamestnávanie ľudí nad 55 rokov. A to i napriek tomu, že sa Európska únia snaží o udržanie vysokého podielu obyvateľstva pracujúceho až do vyššieho veku. Dôvod? Podľa odborníkov je len touto cestou možné udržať staršieho človeka vo fyzickom aj duševnom zdraví. Starnutie predsa nie je bremenom, ale príležitosťou robiť veci inak, so zapojením vedomostí a skúseností. K tejto spolupráci je však potrebné viesť generácie nielen v zamestnaní, ale aj v rodine a v škole. I keď sa v rámci Európskej únie považuje za najdôležitejšiu aktivitu pre seniora čo najdlhšie trvajúci pracovný pomer, zástupcovia slovenských mimovládnych seniorských organizácií tento názor celkom nezdieľajú. Súhlasia však s názorom, že je potrebné zabezpečiť seniorom lepší prístup k zdravotným a sociálnym službám, k celoživotnému vzdelávaniu, bojovať proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Medzi úlohy, ktoré by mala Európska únia v súvislosti so starnutím riešiť, sa po vystúpeniach, predovšetkým zástupcov mimovládnych organizácií, ako Seniorhelp, Jednota dôchodcov

Slovenska, Fórum pre pomoc starším a Združenie kresťanských seniorov dostali tieto:

- zabezpečiť dôstojné starnutie nielen pre starých, ale aj ťažko chorých seniorov;
- vytvárať podmienky (služby) na dožívanie seniorov vo vlastnej rodine (trend – multigeneračná rodina);
- dorovnávať rozdiely v dôchodkoch medzi členskými štátmi (vytvoriť tzv. európske dôchodky);
- dorovnávať rozdiely medzi mužskými a ženskými dôchodkami (dôchodcovia poberajú v priemere o 20 percent vyšší dôchodok ako dôchodkyne)
- podporiť sociálne podnikanie;
- propagovať dobrovoľníctvo medzi seniormi (ako aktívne využívanie voľného času);
- orientovať financovanie sociálnych služieb na klienta a nie na sprostredkovateľa (štát, obec, súkromník).

Poznámka autora: Som rada, že v Malom Záluží mnohé z návrhov dôstojného starnutia fungujú v praxi (viacgeneračné rodiny, doopatrovanie seniora v rodine, spolupráca Jednoty dôchodcov a OZ LABUŤ pri príprave rôznych podujatí, ...).

Jednoducho - „Ujlačania“ idú Európe príkladom.

Alena Bučeková, Seniorhelp

Predstavitelia cirkevného zboru ev. av. cirkvi v Nových Sadoch, ktorý bol poverený organizovať seniorátny konvent Dunajsko-nitrianskeho seniorátu za rok 2014, sa na nás obrátili so žiadosťou usporiadať konvent v sále KD v Malom Záluží. Tak sa aj stalo a v sobotu 28. marca 2015 sme v našej obci privítali predstaviteľov cirkevných zborov Dunajsko - nitrianskeho seniorátu.

Holandsko mojimi očami

Holandsko poznáme ako krajinu veterných mlynov, kanálov, tulipánov, typických drevákov a syrov. Táto malá krajina s popredným miestom v životnej úrovni sa stala mojím novým domovom. V Holandsku žijem už tri roky, v mestečku Alphen aan den Rijn, a každý deň ma prekvapuje v pozitívnom zmysle. Je to jednoducho krajina nabitá nevšednosťami a v nasledovnom článku sa rada s vami podelím s mojimi postrehmi a názormi.

To, čo si na Holandsku najviac vážim od svojho príchodu, je sloboda myslenia. Holandsko je krajina s liberálnou politikou a obrovskou dávkou vzájomnej tolerancie. Každý má právo vysloviť svoj názor a bojovať zaň. Každý môže byť taký, aký je. Sám sebou. Žiadne predsudky. Holanďania sú veľmi nezávislí a samostatní. Vedia, čo chcú v živote dosiahnuť a pracujú na sebe. Za kvalitne vykonanú prácu sú patrične ohodnotení. Rovnako dbajú na svoj zovňajšok a na uliciach ich nájdeme v kvalitnom oblečení. Taktiež musím spomenúť, že hoci sú obyvatelia veľmi milí a ochotní, nepúšťajú si človeka k telu a pôsobia mierne chladným dojmom.

Pri príchode do Holandska ma tiež prekvapil dobytok, volne pasúci sa pri diaľniciach. Všade naokolo. Holanďania si potrpia na správne zaobchádzanie so zvieratami a prírodou. Domácimi miláčikmi sú prevažne psy, takže na uliciach si musíte dávať pozor, kam stúpate.

V husto zaľudnených mestách nie je núdza o množstvo zelene a krásnych parkov. Holanďania milujú prácu v záhrade a každý sa snaží zveľadiť si svoje prostredie. Čisté ulice a okolie dávajú na znanosť, že krajina investuje ohromné čiastky na čistiace a upratovacie služby. Holandsko je svetovým centrom bicyklov. Je to snáď najtypickejší jav v tejto malej krajine. V Holandsku nájdeme viac bicyklov, než v ňom žije ľudí, viac ako 18 miliónov. Tento jav je vysvetliteľný najmä tým, že povrch krajiny je veľmi rovinný. Holanďanov nájdeme na bicykli stále, v akejkolvek hodine a v akomkoľvek počasí. Po celej krajine sú vybudované špeciálne chodníky, špeciálne semafore pre cyklistov a aj špeciálne parkoviská obrovských rozmerov, ktoré sú takmer vždy naplnené na prasknutie.

Holandsko vás väčšinou uvíta sychravým počasím. Špecialitou je dažď so silným vetrom v protismere, proti ktorému nie je odolný žiadny daždník. Pár slnečných dní v Holandsku si obyvatelia okamžite vychutnávajú malými výletmi, posedením na terase alebo záhradnými párty.

Ak Holanďanom spomeniete Slovensko, s najväčšou pravdepodobnosťou si ho pomýlia so Slovinskom. Niektorí ho dokážu identifikovať ako niekdajšie Československo, ale jeho presnú polohu aj tak nevedia zaradiť. A zopár tých, ktorí Slovensko poznajú, ho považujú za zaostalú krajinu s mierne komunistickým nádychom, ako väčšinu krajín východnej Európy, ale aj krajinu s krásnou prírodou a vrchmi, ktoré sú pre Holanďanov vzácnosťou.

Holandský jazyk je zmesou nemčiny, angličtiny a francúzštiny. Zdalo by sa, že ide o nemčinu, ale tá výslovnosť... Pri prvom styku s jazykom som mala pocit, že obyvatelia sa nevedia „vychrchlať“. Takže najväčšou výzvou pre mňa bolo naučiť sa rozprávať v tomto jazyku, načo som dnes patrične hrdá. V Holandsku rozpráva každý po anglicky. Tento jav nemôžeme prisudzovať len kvalitnému školskému systému, ale najmä faktu, že Holandsko je národ rôznych kultúr a národností. Holanďania veľa cestujú, takže vedia, že angličtina je samozrejmosťou za hranicami ich krajiny. Netreba zabudnúť na to, že filmy v televízii z anglickej/americkej produkcie sa vysielajú s holandskými titulkami, takže dabing si v Holandsku nenašiel miesto ako na Slovensku.

Holandská kuchyňa sa rapídne odlišuje od slovenskej. Takmer každý Holanďan miluje arašidovú omáčku (pindasaus) k akémukol'vek jedlu, známa je aj stroopwafel – chrumkavá wafľa (oplátka) spojená s karamelom. Stampot hutspot – jedlo z duseného mäsa podávané so zemiakovým pyré s mrkvou, sa pravidelne podáva na jedálenskom stole v zimnom období. Erwtensop – hrachová polievka s párkami, kúskami slaniny, zemiakmi, pórom a zelerom je taká hustá, že lyžica v nej zostane stáť. Gerookte zalm – údený losos a čerstvý haring sú obľúbené pochúťky z rýb. Známa sladká maskrta je vla, ktorá chutí ako puding a predáva sa v litrových škatuliach, takže si ju môžete pomýliť s mliekom. Drop – u nás ho môžeme identifikovať ako pelendrek, má každý Holanďan v skrinke so sladkosťami.

Najväčší rozdiel v porovnaní s našou krajinou nájdeme

v zdravotníckom sektore, ktoré je na špičkovej úrovni. Pri akejkol'vek zdravotnej sťažnosti sa najskôr kontaktuje asistentka lekára, ktorá dohodne stretnutie s lekárom (huisarts) v presnom čase, takže v Holandsku neexistuje čakanie. Obvodný lekár je expert na všetko, vo svojej klinike má všetky technické pomôcky a aparáturu, rovnako aj laboratórium. Zároveň plní aj psychologickú funkciu v živote pacienta. Iba pri závažných prípadoch obvodný lekár posielal pacientov na detailnejšie vyšetrenie do nemocnice. V tomto smere sa Slovensko má čo učiť.

Ak sa chystáte na dovolenku do Holandska, určite by ste nemali odísť bez typických suvenírov, akými sú dreváky, syr Gouda, deltský modrý krištál...

Na záver ešte zopár zaujímavostí:

- Holandsko hrá veľmi dôležitú rolu v produkcii piva po celom svete. Heineken, Grolsch a Amstel sú populárne po celom svete a pochádzajú práve z tejto nizozemskej krajiny.
- 50 percent územia leží na úrovni menej ako jeden meter od hladiny mora. Najväčšie holandské letisko sa nachádza 4,5 metra pod hladinou mora. Holanďania sú odborníci v oblasti vodného priemyslu a zaujímavosťou je, že vysušili niektoré časti svojho územia.
- Holandsko bola prvá krajina sveta, ktorá legalizovala homosexuálne manželstvá.
- Holanďania sú najvyšší národ sveta. Priemerná výška mužov je 183 centimetrov. Vysoká priemerná výška je prisudzovaná nielen genetickým základom, ale aj vysokou spotrebou mliečnych výrobkov.
- Holanďania patria podľa výskumu medzi najšťastnejšie národy v Európe.
- Asi tretina detí v Holandsku sa narodí doma, nie v nemocnici.
- Hlavné mesto Amsterdam je zmesou viac ako 150 národností.
- Holandsko je krajinou múzeí. Nájdeme ich približne 1000.

Lubica Plesníková

Knižnica

Je otvorená každú nedeľu od 15:00 do 16:00 hod., kedy si môžete zapožičať knihy a časopisy. Všetci ste vítaní!

BELETRIA

Štepka, Stanislav - Kronika komika 5
Czobor, Vojtech - Hrdzavý kríž
Moriartyová, Liane - Manželovo tajomstvo
Zákopčan, Marek - Plamene hriechu
Robertsová, Nora - Sen v bielom
Hofmannová, Corinne - Príbeh bielej masajky
Kleypasová, Lisa - Jazero snov
Parrisová, S.J. – trilógia Kacír, Prorok, Rúhač
Tisíc a jedna noc – 8 zväzkov
Bazalová, Bea – Obraz
McGowanová, Kathleen – Princ básnik
Schätzing, Franz - Pomsta oceána

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

Curtová, Rosa – Nauč sa kresliť

Kessel, Carola von - Kone a poníky
O troch prasiatkach
Colfer, Eoin - Artemis Fowl – Stratená kolónia
Pavlovič, Jozef - Parádnice zajačice
Duviols, Jean Paul - Po stopách Krištofa Kolumba
Mirzová, Sandrine - Po stopách Marca Pola

ODBORNÁ LITERATÚRA

Nádaská, Katarína - Čím žila slovenská rodina (rodinné zvyky, slávnosti a tradície v našej ľudovej kultúre)
Machajdík, Igor - Športové hry starej Bratislavy
Treisidder, Jack - 1001 symbolov
Rees, Laurence – Nacisti
Reichertová, Silvia - Feng šuej - záhrada v harmónii
Huby - znaky, výskyt, využitie

Všetkým sponzorom ďakujeme a vás, milí spoluobčania radi prívítame v knižnici.

Zuzana Plesníková, knihovnička

Spoločenská kronika

Narodili sa: **Mária Černá – č. d. 139**
Opustili nás: **Ján Bila – č. d. 128**

Kontajnery na cintorínoch

Obraciam sa na vás s prosbou ohľadom odpadov zo živých a umelých kvetov na dolnom a hornom cintoríne. Sú tam kontajnery na umelé kvety a plasty, kontajner na živé kvety a kontajner na sklo. Žiadam vás, aby ste do kontajnerov dávali len ten odpad, na ktorý sú určené. Na dolnom cintoríne sú tri kontajnery – veľký, vaňový je umiestnený v zadnej časti cintorína a je určený na zvyšky živých kvetov; pri bráne sú ešte dva kontajnery – väčší, plechový je na umelé kvety, plasty a komunálny odpad. Najmenší (čierny) je na sklo. Na hor-

nom cintoríne je jeden kontajner na umelé kvety a komunálny odpad a druhý na sklo. Na odpad zo živých kvetov bude určené miesto na cintoríne. Vývoz odpadu zabezpečuje Ponitrianske združenie pre separovaný odpad a firma ENVIGEOS.

Viera Predanociová

Obecný úrad oznamuje

Pojazdné predajne:

Každý utorok a piatok o 9.45 hod. chodí pojazdná predajňa chleba.

Každú stredu od 16.30 do 17.00 hod. a sobotu od 18.10 do 18.30 hod. prichádza pojazdná predajňa hlboko chladeného čerstvého plnotučného mlieka a mliečnych výrobkov.

Každý utorok o 12.00 hod. chodí aj pojazdná predajňa mäsa a mäsových výrobkov.

Pohrebná služba:

Turanovič Nitra – tel. číslo: 0905 948 812

Pošta Nové Sady:

úradné hodiny:

Po – Ut, Štv. – Pia: 7.00 – 12.00 a 12.30 – 14.30

Streda: 7.00 – 11.00 a 13.30 – 17.00

Kontakt: 037/7894151

Lekárň ALFA-OMEGA

Otváracie hodiny

Pondelok – Piatok: 8:00 – 14:00 hod.

Kontakt: 037/7894206

ZUBNÁ AMBULANCIA ORTHODENTAL, s.r.o.

Neštátna stomatologická ambulancia, Nové Sady 177

Ordinačné hodiny:

Pondelok – Štvrtok: 7.30 – 15.30 hod.

Piatok: neordinuje sa

Obedňajšia prestávka v čase od 12.30 do 13.00 hod.

Kontakt: 037/78 942 54

KVETINÁRSTVO- SUCHOKVET - Lenka Staňová

Otváracie hodiny

Utorok – Piatok: 9:00 – 11:00 hod. 13:00 - 17:00 hod.

Sobota: 9:00 – 12:00 hod.

Kontakt: 0911/267 229

Dôležité telefónne čísla:

- Polícia: 112 (158)
- Požiarna ochrana: 112 (150)
- Záchraná služba: 112 (155)
- Ohlasovňa požiariarov: 037/65 20 424, 037/65 20 425
- Mestská polícia: 112 (159)
- Integrovaný záchraný systém: 112 (154)

Pohotovostné služby:

Pohotovostná lekárska služba:

- Stomatologická pohotovosť:
037/65 45 111, Pondelok - Piatok: 16:00 - 19:00
- Pohotovosť pre dospelých:
037/69 42 229, Pondelok - Piatok: 16:00 - 07:00
- Pohotovosť pre deti a dorast:
037/65 45 111, Pondelok - Piatok: 15:30 - 07:00

Elektrárne: ZSE - pohotovosť: 0800 111 567

Plynárne: SPP a.s. pohotovosť: 0850 111 727

Vodárne: ZsVaK - pohotovosť: 037/65 13 420

Obecný úrad - úradné hodiny:

Administratívna pracovníčka: Margita Tabačeková

- **Párny týždeň:** Utorok 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
Štvrtok 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
- **Nepárny týždeň**
Pondelok 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
Streda 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00
Piatok 07.30 - 12.00

Kontakt:

Telefón: 037 / 7894061

E-mail: oumalezaluzie@gmail.com

Internetová stránka obce: www.malezaluzie.sk

Kopírovanie a preberanie článkov je možné len so súhlasom redakcie. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky krátiť a jazykovo upravovať. Ďakujeme všetkým prispievateľom Občasnika.

Vydáva obec Malé Zálužie, Malé Zálužie č. 63, 951 24 Nové Sady, IČO: 00 656 160

Redakcia: Viera Predanociová, Zuzana Plesníková, Zuzana Zábrazná, Michala Dubská

Grafická úprava: Vladimír Tomanka

Tlač: Copysolution, Nitra

Občasník: EV4374/11, ISSN 1338-8274

Vychádza 2x ročne. Nepredajné!